

Presă și informare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene
COMUNICAT DE PRESĂ nr. 58/11
Luxemburg, 9 iunie 2011

Hotărârea în cauza C-383/09
Comisia/Franța

Franța nu a adoptat, în anul 2008, măsuri suficiente pentru protecția hârciogului comun în Alsacia

Directiva „habitate” impune statelor membre să asigure o protecție riguroasă a acestei specii pentru a se evita în mod efectiv deteriorarea sau distrugerea ariilor de reproducere sau de odihnă

Comisia a sesizat Curtea de Justiție întrucât consideră că, prin neinstituirea unui program de măsuri care să permită o protecție riguroasă a hârciogului comun, Franța nu și-a respectat toate obligațiile care rezultă din Directiva „habitate”¹ al cărei obiectiv constă în promovarea menținerii biodiversității.

Comisia impută Franței că nu a adoptat, în anul 2008, măsuri suficiente care să permită asigurarea unei protecții riguroase a hârciogului comun în Alsacia, singura regiune în care este prezent, specie care este amenințată cu dispariția completă în termen scurt ca urmare a practicilor agricole defavorabile și a dezvoltării urbanizării care prejudiciază ariile de reproducere și de odihnă.

Prin hotărârea pronunțată astăzi, **Curtea statuează că măsurile de protecție a hârciogului comun în Alsacia, puse în aplicare de Franța, nu erau suficiente, la data de 5 august 2008², pentru a asigura o protecție riguroasă a speciei.**

Curtea amintește că Directiva habitate impune statelor membre să adopte măsuri pentru instituirea unui sistem de protecție riguroasă a speciilor animale „de interes comunitar”, printre care hârciogul comun. Un astfel de sistem trebuie astfel să permită să se evite în mod efectiv deteriorarea sau distrugerea ariilor de reproducere sau de odihnă a speciilor animale vizate de directivă.

Din cuprinsul dosarului rezultă că, între 2001 și 2007, numărul de vizuini (o vizuină reprezentând un animal) în „zonele-nucleu” a scăzut de la 1 160 la mai puțin de 180 în condițiile în care pragul de viabilitate a speciei este de 1 500 de vizuini răspândite într-o zonă nefragmentată cu sol favorabil de 600 de hectare.

Urmare a acestei constatări, Curtea examinează măsurile adoptate de Franța, menite să acționeze asupra celor doi factori care se află la originea declinului hârciogului comun, și anume anumite practici agricole și dezvoltarea urbanizării.

În ceea ce privește practicile agricole, Franța recunoaște că dezvoltarea culturii porumbului a fost nefastă hârciogului comun, în măsura în care o astfel de dezvoltare nu a fost oprită în întregime în Alsacia.

¹ Directiva 92/43/CE a Consiliului din 21 mai 1992 privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică (JO L 206, p. 7, Ediție specială, 15/vol. 2, p. 109), astfel cum a fost modificată prin Directiva 2006/105/CE a Consiliului din 20 noiembrie 2006 (JO L 363, p. 368, Ediție specială, 15/vol. 18, p. 147).

² Existența neîndeplinirii obligației este apreciată în funcție de situația existentă la expirarea termenului stabilit în avizul motivat al Comisiei, respectiv la 5 august 2008.

Astfel, pentru a remedia această situație, au fost create trei zone de acțiune prioritare (ZAP)³ – în care s-a renunțat la toate schimbările în utilizarea solului cu excepția celor legate de agricultură – și pentru care s-a stabilit un obiectiv de 22 % de culturi favorabile hârciogului comun, respectiv 2 % lucernă și 22 % cereale păioase, în vederea ajungerii la un moment dat la o populație viabilă de 1 200-1 500 de exemplare în fiecare zonă. Or, deși este adevărat că aceste măsuri de agromediu sunt de natură să orienteze practicile agricole într-un sens favorabil acestei specii – în special printr-un sprijin financiar acordat agricultorilor pentru a privilegia lucerna și celelalte cereale de iarnă – s-a stabilit că în anul 2008, obiectivul de 22 % de culturi favorabile speciei în cauză nu a fost realizat decât în una dintre cele trei ZAP, zone care nu reprezintă de altfel decât 2 % din ansamblul teritoriilor propice pentru hârciogul comun în Alsacia.

În această privință, autoritățile franceze au propus de altfel, în septembrie 2009, o modificare a perimetrelor ZAP, în special pentru a se acoperi sectoarele din vecinătatea acestora în care trăiau hârciogii. În plus, autoritățile franceze precizaseră Comisiei că dinamica adaptării practicilor agricole în „aria de reintroducere” – care acoperea, potrivit Franței, 49 % din terenurile propice pentru hârciog – în măsura în care contribuie la stabilizarea definitivă a efectivelor hârciogului comun în localitățile în care, în mod tradițional, această specie este prezentă din abundență, urma să fie extinsă și amplificată, în special prin punerea în aplicare a măsurilor de agromediu adaptate teritoriului vizând ajungerea, în cursul anului 2011, la o proporție de 22 % de culturi favorabile acestei specii.

În ceea ce privește dezvoltarea urbanizării, Curtea constată, în primul rând, că interdicția oricăror noi acțiuni de urbanizare în ZAP, chiar presupunând că aceasta are un caracter cu adevărat obligatoriu, nu privește decât 2 % din terenurile propice pentru hârciogul comun.

În al doilea rând, în „aria de reintroducere”, orice proiect de urbanizare cu o întindere de cel puțin un hectar trebuie să facă dovada inocuității asupra acestei specii printr-un studiu specific și, în cazul în care nu este adusă această dovadă, nu poate fi realizat decât cu condiția de a se fi obținut o derogare din partea ministerului. Cu toate acestea, pe de o parte, condițiile de acordare a unei derogări nu erau stabilite cu precizie și, pe de altă parte, nu era cerută nicio altă măsură compensatorie în cazul în care era acordată o astfel de derogare.

În al treilea rând, proiectele de urbanizare cu o întindere de mai puțin de un hectar nu erau supuse, la date de 5 august 2008, niciunei formalități care să permită să se verifice lipsa lor de impact asupra conservării hârciogului comun.

Prin urmare, Curtea constată că măsurile adoptate de Franța în anul 2008 nu erau suficiente pentru a permite să se evite în mod efectiv deteriorarea sau distrugerea ariilor de reproducere sau de odihnă ale hârciogului comun.

În schimb, Curtea respinge argumentul Comisiei cu privire la caracterul pretins insuficient al programului de acțiuni pentru perioada 2008-2010 urmărind limitarea poluării cu nitrați, întrucât **Comisia nu a demonstrat existența unei legături între utilizarea nitraților în agricultură și deteriorarea sau distrugerea ariilor de reproducere sau de odihnă ale hârciogului comun.**

MENȚIUNE: O acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, care este îndreptată împotriva unui stat membru care nu își respectă obligațiile care decurg din dreptul Uniunii, poate fi formulată de către Comisie sau de către un alt stat membru. În cazul în care Curtea de Justiție constată neîndeplinirea obligațiilor, statul membru în cauză trebuie să se conformeze de îndată hotărârii pronunțate.

În cazul în care consideră că statul membru nu s-a conformat hotărârii, Comisia poate introduce o nouă acțiune prin care să solicite aplicarea unor sancțiuni pecuniare. Cu toate acestea, în situația în care nu au fost comunicate Comisiei măsurile de transpunere a unei directive, Curtea poate aplica sancțiuni, la propunerea Comisiei, de la stadiul primei hotărâri.

³ Primul teritoriu de acțiune este alcătuit din trei ZAP, și anume Geispolsheim-Blaesheim-Innenheim, Scot du Piémont des Vosges-Obernai și Grussenheim-Elsenheim. Al doilea teritoriu de acțiune corespunde unei arii de reintroducere pe terenurile corespunzătoare ocupate în mod tradițional de hârciog, iar cel de al treilea teritoriu de acțiune corespunde ariei tradiționale de răspândire, respectiv 49 % din terenurile pe care hârciogul le ocupă în mod tradițional.

Document neoficial, destinat presei, care nu angajează răspunderea Curții de Justiție.

[Textul integral](#) al hotărârii se publică pe site-ul CURIA în ziua pronunțării.

Persoana de contact pentru presă: Claudiu Ecedi-Stoisavlevici ☎ (+352) 4303 3720

Imagini de la pronunțarea hotărârii sunt disponibile pe „[Europe by Satellite](#).” ☎ (+32) 2 2964106